

KRITISKE ANALYSER

Af Henrik Herløv Lund, uafhængig økonom og velfærdsforsker - cand. Scient. Adm.

www.henrikherloevlund.dk

herloevlund@mail.dk

Rev. 01.03.15

GRIBBENE FLOKKES OM SU'EN.

Men at erstatte SU med lån vil øge den sociale ulighed i uddannelsessystemet.

Manchet:

Med henblik på at finde penge til skattelettelser jagter venstregeringen og dele af blå blok besparelser i uddannelsessystemet, herunder ikke mindst på SU. Dette sker i samklang med neoliberalistisk inspirerede økonomer, partier/arbejdsgiverorganisationer og medier, som længe har ført kampagne for, at SU skulle erstattes med lån, især på kandidatdelen af videregående uddannelser. Ikke mindst dagbladene Politiken og Berlingske har ført an i en hetz mod SU'en for at være "en omvendt Robin Hood" dvs. at omfordele fra de fattige til de rige. Hvorfor det altså skulle være et dybt socialt tiltag at beskære SU.

Det er imidlertid ren demagogi. Det er korrekt at der er ulighed i uddannelsessystemet og i fordelingen af SU. Men at erstatte SU med lån vil på ingen måde reducere denne ulighed, men tværtimod øge den markant. Det skyldes, at økonomi spiller en ikke uvæsentlig rolle for studievalget for unge fra ikke – boglige hjem. De vil i højere grad blive afskrækket fra at søge ind på længere uddannelser på grund af manglen på indkomst og især på grund af udsigten til at oparbejde en betydelig gæld. Og de fra bogligt svagere hjem, som alligevel søger ind, vil på grund af øget erhvervsarbejde under studier være mere udsat for frafald under uddannelserne. Det er således ikke SU'en, men forslaget om at erstatte den med lån som er den "omvendte Robin Hood".

1. SU i fare for at blive ofret for skattelettelser.

Venstregeringen har som bekendt et mål om senere i 2016 at gennemføre en skattereform med omfattende skattelettelser, herunder navnlig vedr. topskatten. Dette er ikke bare en del af regeringsprogrammet, men også et krav fra flere af regeringens støttepartier i blå blok, især fra Liberal Alliance, der ligefrem har truet med at vælte Løkke – regeringen, hvis den ikke lever op hertil.

Men skattelettelser forudsætter finansiering heraf – alene provenuet af topskatten udgjorde i 2014 godt 15 mia. kr. ¹ Mens provenuet af bundskatten til staten udgjorde op mod 70 mia. kr. Samtidig trues det økonomiske råderum til skattelettelser i de nærmeste år af øgede udgifter til flygtninge.

¹) Skatteministeriet: Provenuet af person og selskabsskatter 2010 – 2016.

<http://www.skm.dk/skattetal/statistik/provenuoversigter/skatter-provenuet-af-person-og-selskabsskatter-2010-2016>

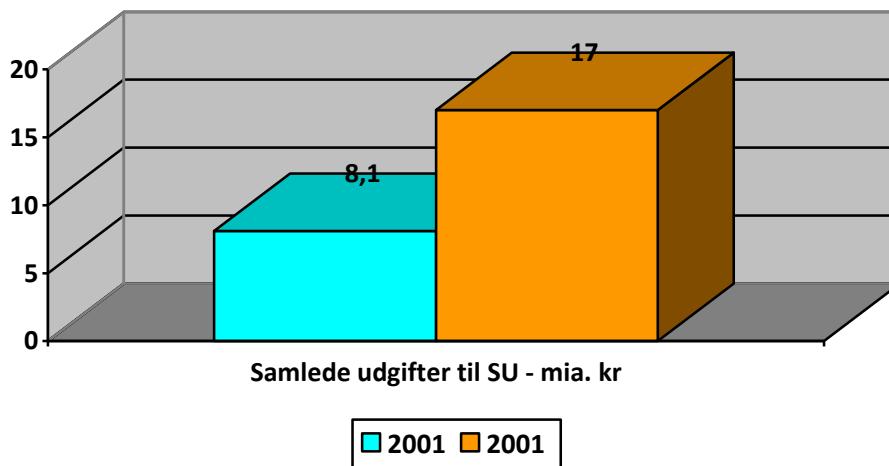
Derfor har regeringen med finansminister Claus Hjorth Frederiksen i spidsen sat gang i udarbejdelsen af en såkaldt 2025 plan, hvormed formålet på længere sigt er at kunne hævde, at der i fremtiden vil være et såkaldt økonomisk råderum, som kan bruges til bl.a. at finansiere skattelettelser.

I den forbindelse jagter regeringen fremtidige besparelser på velfærdsområdet i form af fremtidige ”reformer”, der kan bruges til at betale de kommende skattelettelser til navnlig samfundets velhavere. Og her er der stærke tegn i sol og måne og medier på, at forringelser af uddannelsessystemet, herunder ikke mindst af SU ´en, er sat på dagsordenen til at betale en del af prisen for de kommende skattelettelser.

2. SU ´en jages af neoliberalistiske økonomer, politikere og medier.

SU ´en har i flere omgange været udpeget som spare – og reformobjekt af førende neoliberalistisk inspirerede ”topøkonomer” i Danmark, herunder af ”Velfærdskommission”, der i 2005 foreslog, at studerende skulle låne deres SU samt betale brugerbetaling for deres uddannelser.² Senest er denne tanke blevet i 2014 blevet genfremsat af ”Produktivitetskommission”, som har foreslået at omlægge en del af SU ´en til statsgaranterede lån eller ved at indføre en vis brugerbetaling på uddannelserne.³

Tabel: Samlede udgifter til SU, inkl. ungdomsuddannelser, 2001 og 2012⁴

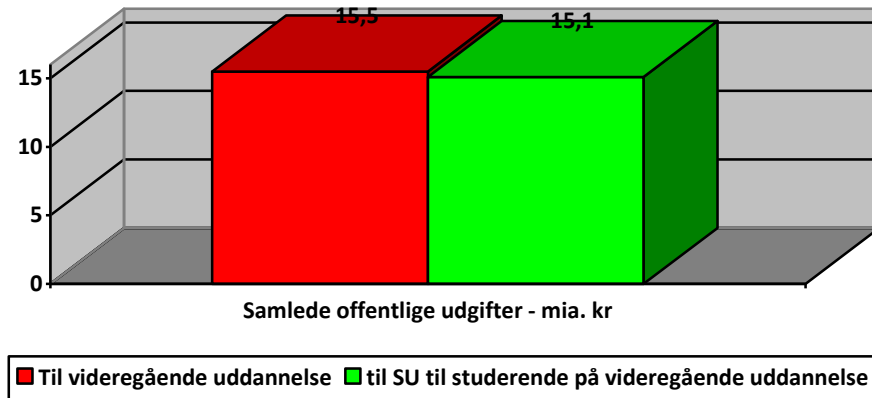
²) Velfærdskommissionen: Fremtidens velfærd – vores valg. Dec. 2005.

³) Produktivitetskommissionen: Det handler om velstand og velfærd – overblik over slutrapport, s. 21 og Produktivitetskommissionen: Uddannelse og innovation - analyserapport 4, kap. 11 om ”Tilskyndelser og information til uddannelsessøgende”.
http://produktivitetskommissionen.dk/media/162592/Analyserapport%204,%20Uddannelse%20og%20innovation_revideret.pdf

⁴) Kilde: DR: Offentlige udgifter til SU fordoblet på 10 år. 04.01.13 <http://www.dr.dk/nyheder/politik/su-udgifter-fordoblet-paa-ti-aar>

I den mest konkrete udformning har der været tale om at fjerne SU på kandidatdelen af universitetsuddannelser, specifikt at fjerne det 5. og 6. SU – år. Med et usikkert skøn ville det betyde en besparelse på omkring 2 milliarder kroner.

Tabel: Samlede udgifter til forskning og videregående uddannelse og samlede offentlige udgifter til SU til studerende på videregående uddannelse.⁵

Disse forslag har en række neoliberalistiske tænketanke ikke været sene til at tage til sig og føre en vedvarende kampagne for: Det gælder således selvfølgelig CEPOS, men også KRAKA⁶ og den neoliberalistiske tænketank for særligt uddannelsesområdet, DEA.⁷

Besparelser i uddannelsessystemet er som bekendt allerede sat i gang af Venstregeringen. Det skete i forbindelse med finansloven for 2016, hvor stop for grundskylden, nedsættelse af registreringsafgiften og skattelettelse for erhvervslivet på tilsammen 4- 5 mia. kr. bl.a. finansieres gennem 2 % årlig besparelse over de næste 4 år på en lang række uddannelsesinstitutioner.⁸

Det har fået de mest skattelettelseskrevende partier i blå blok, de Konservative og Liberal Alliance, til at lugte blod. Og de har navnlig rettet blikket mod SU'en. De Konservatives formand, Søren Pape Poulsen, har således udtalt, at "... regeringen bør kigge fordomsfrit på at ændre SU –

⁵) Kilde: Fuglsang, Jacob: Der er lang kø ved de studerende lommer. Politiken 12.02.16 og Møller, Bjørn <http://politiken.dk/indland/uddannelse/ECE3063046/der-er-lang-koe-foran-de-studerendes-lommer/> og Mads Bang: SU koster lige så meget som uddannelse. Altinget 17.11.15 <http://www.alinget.dk/artikel/su-koster-lige-saa-meget-som-uddannelser>

⁶) KRAKA: Drop SU-fjumreåret. <http://www.alinget.dk/uddannelse/artikel/kraka-drop-su-fjumreareet>

⁷) Jf. DEA: Uddannelse og virksomhedernes konkurrenceevne. 2010. <http://dea.nu/sites/default/files/Uddannelse%20og%20virksomhedernes%20konkurrenceevne.pdf>

⁸) Jf. Lund, Henrik Herløv: Finansloven for 2016 – tilbageskridtets finanslov. <http://www.henrikherloevlund.dk/artikler/Finanslov2016.pdf>

systemet.”⁹ Herved forstår de Konservative nærmere, at SU´en skal sættes ned og de studerende i stedet skal låne mere. Også Liberal Alliance er - naturligvis - med på denne vogn, men vil oven i købet også kigge på SU´en til ungdomsuddannelserne. Og Liberal Alliance kæder direkte sådanne SU – besparelser sammen med den 2025 plan, der skal finansiere skattelettelser.¹⁰

Regeringspartiet Venstre undlader her og nu at melde klart ud. Uddannelsesordfører Anni Matthiesen siger alene, at ” Her og nu har vi ingen aktuelle planer om en SU – reform”¹¹(min understregning – hhl). Men når politikere bruger formuleringen, at der ikke er AKTUELLE planer, kan man - som fremhævet i dagbladet Politiken - ganske givet roligt være bange for, at der er SENERE planer.¹²

3. SU hetzes som ”omvendt Robin Hood”

Bange for senere SU indgreb kan man måske især være, fordi selvsamme dagblad, Politiken, igennem længere tid har ført en kampagne for besparelser på SU´en. Både på leder -, opinions – og artikelplads har bladet gennem adskillige år advokeret for en SU – reform, der erstatter studiestøtte med lån. Især har en af avisens redaktører, Poul Aarøe Pedersen, ført an heri. Aarøe Petersen er redaktør på Politikens såkaldte ”analysektion”, som karakteristisk nok ofte åbnes for CEPOS s anbefalinger af neoliberalistisk økonomisk politik, selvsagt navnlig af skattelettelser.

Denne kampagne fra Aarøe Pedersen og Politiken mod SU´en er væsentlig, fordi det er ikke mindst er her argumenterne er blevet støbt og stadig støbes til at legitimere et neoliberalistisk inspireret borgerligt indgreb mod SU´en: En argumentation, som handler om, at SU´en er en ”omvendt Robin Hood” – dvs. tager penge fra de fattige og giver til de rige.

Poul Aarøe Pedersen har således i flere indlæg i Politiken hævdet, at ”SU´en er den eneste overførselsindkomst, der giver til samfundets top”.¹³ Konklusionen må passe de borgerlige sparepolitikere som hånd i handske, for de kan ifølge Aarøe Pedersen ”... med den bedste sociale

⁹) Jf. Lund, Cecilie m. fl: Blå partier åbner for ændringer i SU. Politiken 19.02.16.

<http://politiken.dk/indland/politik/ECE3075197/blaa-partier-aabner-for-aendringer-i-su/>

¹⁰) Jf. oven anførte artikel.

¹¹) Jf. ibid.

¹²) Jf. Fuglsang, Jacob: Der er lang kø ved de studerende lommer. Politiken 12.02.16

<http://politiken.dk/indland/uddannelse/ECE3063046/der-er-lang-koe-foran-de-studerendes-lommer/>

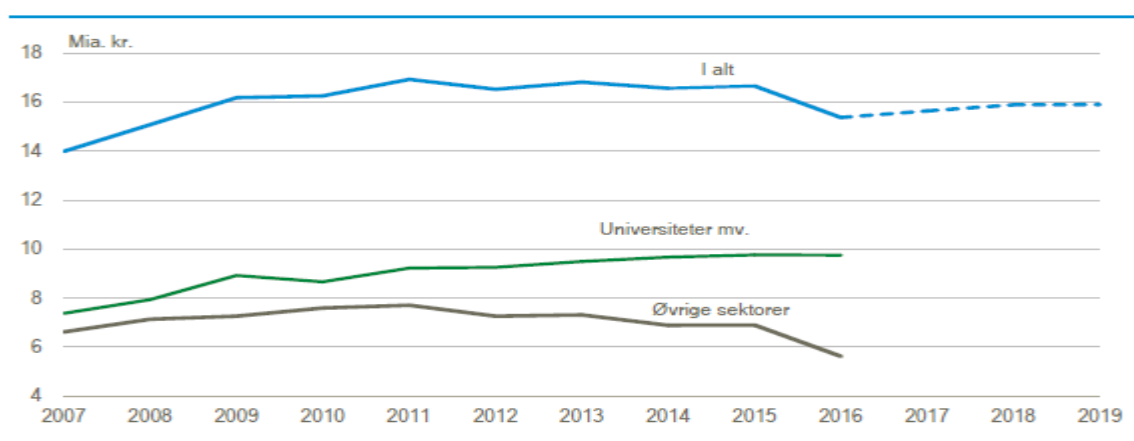
¹³) Jf. Pedersen, Poul Aarøe: Besparelser på uddannelse burde få de studerende til at ofre deres SU privilegier.

Politiken 13. oktober. 2015 og jf. samme skribent: ”SU´en tager fra de fattige og giver til de rige”. Politiken 08.01.2013.

samvittighed kunne skære både det 5. og det 6. år af SU'en uden, at det vil have nogen konsekvenser for kvaliteten af de kandidater, som kommer ud af Universiteterne".¹⁴

Ifølge denne argumentation vil beskæring af SU altså være et udtryk for dybt social politik og i realiteten nærmest er omfordeling fra de veluddannede og velbjegete til de fattige i de uddannede arbejderhjem. Tilsvarende tanker har også dagbladet Berlingske givet udtryk for.¹⁵

Tabel: Udviklingen i udgifter til forskning og videregående uddannelse.¹⁶

Anm.: Budgettal for årene 2007-2015 er omregnet til 2016-prisniveau. / alt indeholder afsatte reserver for årene 2017-2019.

4. Afskaffelse af SU vil øge den sociale ulighed i uddannelsessystemet.

Men kan dette pludselige sociale sindelag fra borgerlige dagblade passe? Når noget lyder for godt til at være sandt, er det som regel ikke. Argumentationen mod SU'en holder da heller ikke.

Det er ganske vist rigtigt, at det videregående uddannelsessystem ER socialt skævt, idet der her er flere børn fra hjem hvor forældrene har længere uddannelse og er økonomisk velstillede end der er børn fra økonomisk dårligere stillede hjem med forældre med lavere uddannelse.

¹⁴) Jf. Jf. Pedersen, Poul Aarøe: Studerende kan redde Løkke fra nyt lavpunkt. Politiken 12. oktober.
<http://politiken.dk/debat/klummer/poulaarooee/ECE2882770/studerende-kan-redde-loekke-fra-nyt-lavpunkt/>

¹⁵) Jf. Winther, Bent (politiske redaktør): Uddannelsesstøtten er en omvendt Robin Hood". Berlingske Politiko 14.01.13

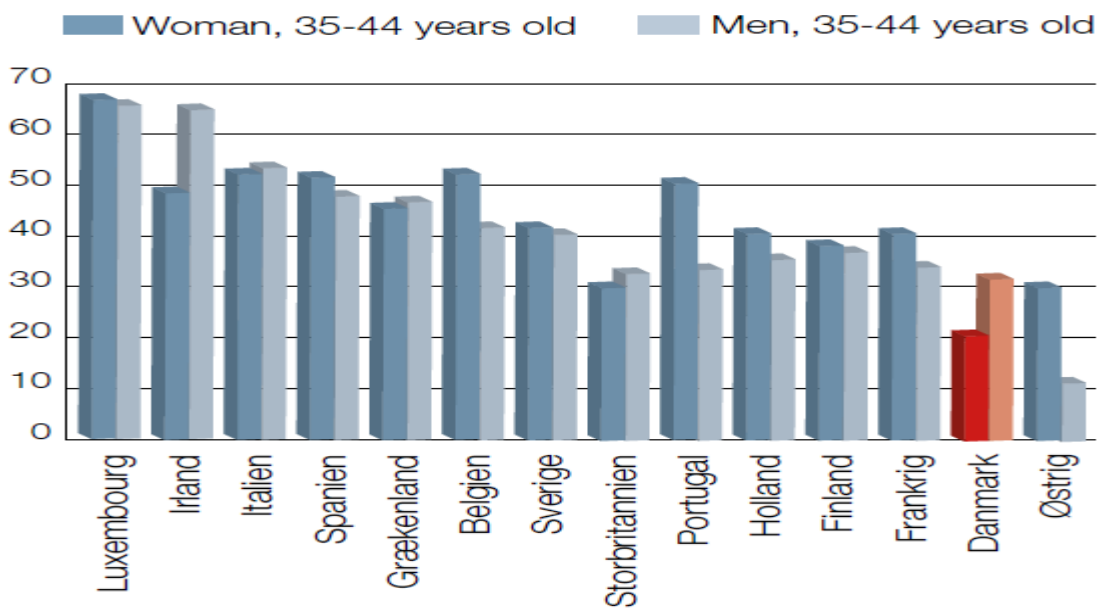
¹⁶) Kilde: Danmarks Statistik: Statens forskningsbudget 2016. Nyt fra Danmarks Statistik nr. 44, 29 ja, 2016.

Blandt unge med ufaglærte forældre var i 2011 18 % i gang med eller havde fået en videregående uddannelse som 25 årige, mens det blandt unge med forældre med lang videregående uddannelser er 77 %, der var i gang med eller havde fået en videregående uddannelse.¹⁷

Og det er også sådan, at de unge, som får mest i SU, typisk kommer fra de velstillede familier.¹⁸ Dette afspejler først og fremmest, at unge fra økonomisk velstillede familier typisk gennemfører en længere uddannelse end unge fra økonomisk dårligere stillede familier og dermed får både mere i SU og en højere indkomst efter endt uddannelse.

Men dermed er ikke sagt, at der ikke alligevel er relativt signifikant mobilitet i det danske uddannelsessystem. Det er der – set i international sammenhæng. Som det fremgår af nedenstående figur har blandt en lang række europæiske lande kun Østrig en højere social mobilitet¹², når man måler på forskellen i sandsynlighed for, at et barn fra en familie, hvor faderen har en videregående uddannelse, og et barn fra en familie, hvor faderen ikke har en videregående uddannelse, selv får en videregående uddannelse

Figur: Samlet mål for sammenhængen mellem fars uddannelse og egen videregående uddannelse, pct.¹⁹

Anm.: I figuren vises forskellen i sandsynlighed for, at en person, hvis far havde en videregående uddannelse, også tager en videregående uddannelse, og en person, hvis far ikke har en videregående uddannelse, tager en videregående uddannelse.
Kilde: Causa, O. et al, Intergenerational social mobility in European OECD Countries, EDWP no. 709, OECD, 2009

¹⁷) AE - rådet: Fordeling og levevilkår 2011, s. 84

¹⁸) Jf. KRAKA: Unge, der får mest i SU, kommer typisk fra velstillede hjem. Juni 2012. http://www.kraka.org/sites/default/files/public/su_og_indkomst_foer_og_efter2.pdf

¹⁹) Kilde: DEA: Uddannelse og virksomhedernes konkurrenceevne. 2010. <http://dea.nu/sites/default/files/Uddannelse%20og%20virksomhedernes%20konkurrenceevne.pdf>

Men at der er ulighed i uddannelsessystemet også i Danmark skal som fremgået hverken kan eller skal benægtes. Så er det gode spørgsmål imidlertid: Vil en afskaffelse af SU'en i et eller andet omfang og erstatning heraf med lån – vil det modvirke denne ulighed og tværtom ØGE ligheden i uddannelsessystemet?

Det soleklare svar er, at en afskaffelse af SU til fordel for studielån IKKE vil øge ligheden, men tværtimod vil øge uligheden. Vi ved, at for unge, som kommer fra familier, som ikke har tradition for en længere uddannelse, spiller økonomi en større rolle end for unge fra velbemidlede og studievante hjem. For sådanne unge og deres forældre vil udsigten til flere års uddannelse uden garanteret indkomst, ja udsigten til tværtimod at pådrage sig en betydelig studiegæld, klart virke afskrækkende fra at søge ind på videregående uddannelser.²⁰

Dette gælder naturligvis des mere, jo lavere lønindkomsten er efter endt uddannelse.²¹

For det andet vil indførelsen af studielån i stedet for SU klart medføre, at de studerende for at begrænse gælden tvinges til erhvervsarbejde i større omfang end i dag, hvilket vil øge frafaldet og især for unge fra ikke studievante familier. Gennemførelsesgraden for sådanne unge vil falde og dermed deres andel af SU - udbetalingerne.

Tabel: Frafald 2011 fordelt på uddannelsesniveau og forældres uddannelsesniveau.²²

Forældres uddannelsesniveau	erhvervsakademi			professionsbachelor			bachelor		
	2009	2010	2011	2009	2010	2011	2009	2010	2011
Grundskolen	20,2%	21,3%	24,8%	12,9%	14,6%	16,3%	20,2%	19,9%	22,5%
Gymnasiale uddannelser	23,6%	23,2%	25,7%	15,5%	18,4%	15,8%	17,1%	18,5%	20,2%
Erhvervsfaglige uddannelser	16,8%	17,9%	20,3%	13,3%	13,3%	14,6%	19,1%	18,9%	20,1%
Korte videregående uddannelser	16,0%	17,3%	22,0%	14,0%	13,8%	13,4%	16,2%	17,7%	19,1%
Lange videregående uddannelser	16,3%	20,5%	21,1%	15,6%	12,3%	14,9%	14,0%	13,8%	15,3%
Mellemlange videregående uddannelser	15,8%	17,5%	18,9%	12,4%	12,8%	14,0%	16,0%	15,0%	17,7%
Ph. d. mv.	*	*	35,3%	16,9%	13,3%	13,2%	11,6%	11,2%	16,4%
Uoplyst/ukendt	28,3%	22,8%	22,7%	18,6%	17,1%	15,1%	12,7%	15,2%	14,9%
I alt	20,1%	19,6%	21,3%	13,9%	13,8%	14,7%	16,2%	16,2%	18,0%

Kilde: Uddannelses- og Forskningsministeriets beregninger på baggrund af data fra Danmarks Statistik.

Anm: Se anmærkning tabel 3.1

²⁰) jf. Munk, Martin D (leder af Center for Mobilitetsforskning på AAU) i "Riges børn får mest SU og tjener senere mest". Politiken 03.06.2012.

²¹) Jf. Sorgenfrey, Bente: SU 'en skal ikke betale for kvaliteten. Debatindlæg Politiken 15.02.16

²²) Kilde: DSF: Social mobilitet i uddannelsessystemet.

Det er allerede i dag således, at frafaldet på universiteterne er større for unge fra hjem med lav uddannelse. Således var det i 2011 22,5 % blandt studerende, hvis forældre var ufaglærte, mens det 'kun' var 15,3 % af studerede hvis forældre havde en lang videregående uddannelse. Sammenhængen er gældende de fleste steder på alle videregående uddannelser, men forskellene i frafaldet på de forskellige uddannelsesniveauer er størst på universiteterne.

Forslaget om i et eller andet omfang at erstatte SU med lån er således på ingen måde en rigtig "Robin Hood". Det vil for det første på ingen måde løse problemet med ulighed i tilgangen til uddannelsessystemet, men vil tværtimod øge uligheden denne, fordi unge fra mindrebemidlede og ikke så studievante miljøer og deres forældre i højere grad end i dag vil vælge (videregående) uddannelse fra. Og det vil for det andet bevirke, at færre unge fra lavtuddannede hjem gennemfører en længere uddannelse – og får studiestøtte.

5. SU skaber mere lighed – om end ikke nok.

I god samklang med ovenstående viser internationale undersøgelser, at en høj SU faktisk bidrager mere til, at børn fra lavtuddannede og økonomisk dårligere stillede hjem tager videregående uddannelse end til at børn fra højt uddannede og økonomisk velstillede hjem gør det.²³

Høj SU vil generelt alt andet lige gøre det mere attraktivt at påbegynde og fortsætte en uddannelse dvs. vil øge optaget. Og høj SU kan også øge chancerne for at gennemføre ved at reducere behovet for arbejde ved siden af studierne og reducerer hermed risikoen for frafald på studierne eller for studietidsforlængelse.

Og undersøgelserne peger på, at denne effekt – meget oplagt – er størst for studerende fra dårlige økonomiske kår²⁴ dvs. fra hjemme med lav uddannelse.

Tabel: Internationale erfaringer om sammenhæng mellem tildeling af SU henholdsvis lån og så studieindsats og studiearbejde.²⁵

	Kun stipendium		Både stipendium og studielån	
Stærk akademisk familie	Består (væsentligt) flere fag	6%	Består flere fag	6%
	Arbejder (endnu) mindre	-16%	Arbejder mindre	-16%
Svag akademisk familie	Består flere fag	2%	Består færre fag	-4%
	Arbejder mindre	-4%	Arbejder mere	4%

²³) Jf. Thomas Odgaard, Jonas Herby & Alexandra Berthelsen – Incentive Partners: Hvordan påvirkes studerende incitament af SU- reformer. En international sammenligning. 2012.

²⁴) Jf. Odgaard, Thomas; Jonas Herby og Alexandre Berthelsen (konsulentfirmaet Incentive Partners): Hvordan påvirkes studerendes incitament af SU – reformer – en international sammenligning, s.4. Udgivet af DEA, nov. 2012.

²⁵) Kilde: Thomas Odgaard, Jonas Herby & Alexandra Berthelsen – Incentive Partners: Hvordan påvirkes studerende incitament af SU- reformer. En international sammenligning. 2012.

For blandt forældre, som selv har klaret sig med lille uddannelse, skyldes det som nævnt, at omkostningerne ved børnenes uddannelse her og nu - på grund af egne mere begrænsede ressourcer - vægtes højt i forhold til en usikker fremtidig gevinst. Og dette syn vil formentlig i høj grad også præge de unge selv. Derfor giver høj SU et relativt stærkere positivt incitament til disse unge og deres forældre med hensyn til på trods af de kulturelle barrierer alligevel at kaste sig ud i uddannelse.

Mens forældre og børn fra mere privilegerede lag af befolkningen har bedre ressourcer i ryggen og større erfaring om, at afkastet nok skal komme.²⁶ De skal derfor nok under alle omstændigheder gå i gang med længere uddannelse.

SU systemet spiller således i sig selv en ikke uvæsentlig rolle med hensyn til at modificere og opbløde skævheden i det videregående uddannelsessystem - eller det modsatte. Forslaget om at erstatte SU med lån er således som hævdet fra neoliberalistisk hold på ingen måde en ”Robin Hood reform”, men et klart asocialt og ulighedssøgende tiltag.

Endnu værre vil det selvsagt blive, hvis fx Velfærdskommissionens, Produktivitetskommissionens og DEA's forslag om at indføre brugerbetaling på (videregående) uddannelser gennemføres, idet vi så vil nærme os et amerikansk uddannelsessystem, hvor længere uddannelse som udgangspunkt er for de økonomiske velstillede

Dermed ikke være sagt, at det i sig selv ændrer tilstrækkeligt ved uligheden i uddannelsessystemet af bevar SU'en – snarere at det uden SU vil blive endnu mere skævt.

Derfor bør der selvfølgelig gøres mere end blot en høj SU for at øge ligheden i uddannelsessystemet. Her kan tænkes flere ting: For det første, at der gives flere penge til de dele af uddannelsessystemet, som fortrinsvist benyttes af unge fra hjem med lavere uddannelse. For det andet, at man reserverer en større del af pladserne på de videregående uddannelser til unge fra hjem med ingen eller lav uddannelse. Og for det tredje måske en stærkere graduering af SU udmålingen efter forældres indkomst.²⁷

6. Penge til uddannelse i stedet for til SU?

Men ville det ikke være rimeligt at beskære SU'en i stedet for at skære i midlerne til selve uddannelserne? Således har en række fortalere for at fjerne SU på 5. og 6. studieår, argumenteret

²⁶) Jf. Clausen, Trond Beldo: Brugerbetaling på de videregående uddannelser. I Den Alternative Velfærdskommission: Velfærdssamfundets fremtid. 2005.

²⁷) Inspireret af, men ikke identisk med interview med Erik Jørgen Hansen i Politiken 15.08.15

fx Poul Aarøe Pedersen, DEA, og senest også en række rektorer fra professionshøjskoler og universiteter.²⁸

Rektorerne peger på, at når uddannelsesstøtten udgør godt 15 mia. kr. om året og uddannelsesinstitutionerne også får omkring 15 mia. kr. om året, så tipper balancen, når der så nu oven i købet skal skæres 2 % af uddannelsesmidlerne hvert år de næste 4 år.

”Hvis jeg fik valget mellem en halvslatten uddannelse med høj SU – dækning eller en lav dækning, men en væsentlig bedre uddannelse ved jeg godt hvad jeg ville vælge”, siger en af rektorerne.²⁹

Problemet er bare, at det er en falsk modstilling. For det første er problemet jo ikke, at SU'en er for høj, men at uddannelsesstilskuddet er for lavt.³⁰ For det andet tegner alt til, at der ikke bliver tale om et enten eller, men om et både og. De næste 4 års reduktioner af uddannelsesmidlerne med 1 % årligt ER allerede besluttet og der er intet, som tyder på, at de bliver aflyst. Politikerne vil formentlig forsøge at fremstille besparelser på SU som noget der forhindrer YDERLIGERE besparelser på uddannelsesmidlerne, men hvem vil tro på det?

Og som foran fremgået, så jagter de borgerlige politikere nu yderligere besparelser – til yderligere skattelettelser. Rektorer og andre, der støtter SU besparelser i det håb at få flere uddannelsesmidler, risikerer hermed blot at blive nyttige idioter, der legitimerer yderligere nedskæringer i uddannelsessystemet.

²⁸) Jf. Lund, Cecilie: Rektorer vil selv have en del af SU'en. Politiken 11.02.16.

<http://politiken.dk/indland/uddannelse/ECE3061936/rektorer-vil-selv-have-en-del-af-suen---studerende-maa-laane-lidt-mere/>

²⁹) Jf. oven anførte artikel.

³⁰) Jf. Davali, Yasmin: SU versus uddannelse er et kunstigt dilemma. Politiken 01.02.16